

SKÖTSEL- OCH UNDERHÅLLSINSTRUKTIONER

Täckmålade fönster och skjutdörrar

Trä är ett levande material. Det rör sig, sväller och krymper, beroende på möjligheterna att ta upp och avge fukt. Normalt är färgfilmen ett bra fuktskydd, men för att hindra inträngning av vatten måste man se till att färgfilmen är intakt och av god kvalitet. Ytbehandlingen bör därför kontrolleras regelbundet så att eventuella sprickor eller skador upptäcks så tidigt som möjligt. Tid till underhåll kan variera mycket beroende på klimatiskt förhållande, konstruktivt skydd, miljö mm. Vid underhåll är det viktigt att även behandla exponerade ändträytor.

Den målade ytan bör också rengöras några gånger per år eller eventuellt oftare vid kraftig påverkan av nederbörd mm. Rengöringen utföres lämpligen med ljummet vatten och ett mildt rengöringsmedel. Det är viktigt att undvika starka rengöringsmedel som innehåller t.ex. ammoniak eller lösningsmedel. Kulörta fönster är mer känsliga för påverkan av t.ex. solens UV-ljus och kan därmed kräva mer underhåll än vitmålade fönster. När det är dags för ommålning eller reparation av skador i färgfilmen skall nedanstående instruktion följas.

Kontrollera att snickeriet är torrt innan du börjar underhållet. Fuktkvoten bör vara lägre än 15%. Att måla under fel tid eller vid dålig väderlek innebär stora risker för ett dåligt resultat.

- Tag bort löst sittande färg. Skrapa bort eventuell kåda som trängt ut.
- Mattslipa med fint sandpapper.
- Tvätta med målartvätt eller en mild, alkalisk tvättvätska
- Grunda trärena ytor med oljealkydgrundfärg (Nordsjö Utegrund eller Nordsjö Tinova V Trägrund).
- Laga eventuella springor i t.ex. hörnsammanfogningar med plastisk tätmassa (Nordsjö Akryltätmassa för utomhus bruk).
- Färdigmåla (1-2 strykningar) med oljealkydfärg (Nordsjö Fönsterfärg, Nordsjö Ready, Nordsjö Tinova V Fönsterfärg eller Nordsjö Ready V 40). Observera att vissa fogmassor inte tillåter övermålning.

Laserade fönster och skjutdörrar

Trä är ett levande material. Det rör sig, sväller och krymper beroende på möjligheterna att ta upp och avge fukt. Ytbehandlingen bör därför kontrolleras regelbundet så att eventuella sprickor eller skador upptäcks så tidigt som möjligt. Tid till underhåll kan variera mycket beroende på klimatiskt förhållande, konstruktivt skydd, miljö med mera. Den behandlade ytan bör också rengöras några gånger per år eller eventuellt oftare vid kraftig påverkan av nederbörd mm. Rengöringen utföres lämpligen med ljummet vatten och ett mildt rengöringsmedel.

Laserade fönster i ljusa kulörer är mer känsliga för påverkan av t.ex. solens UV-ljus och kan därför kräva mer underhåll än mörklaserade fönster.

Laserade fönster skall kontrolleras årligen. Om utsidan har blivit matt, grånad eller om ytsprickor har uppstått i träet, skall underhåll göras enligt nedanstående.

OBS! Instruktionerna nedan avser vår standardprodukt för lasyr, Timberex Thixo. För andra lasyrprodukter hänvisas till respektive varumärke.

Kontrollera att fönstersnickeriet är torrt innan du börjar underhållet. Fuktkvoten bör vara lägre än 15%. Att lasera under fel tid eller vid dålig väderlek innebär risker för ett dåligt resultat.

Vid underhåll används svaglasyr dvs. Timberex Thixo färglös/brytbas blandat 50/50 med den kulör som användes vid grundbehandlingen, detta för att behålla ursprungskulören

- Putsa lätt med ett fint sandpapper och skrapa bort ev. flagor samt kåda som kan ha trängt ut.
- Laga eventuella sprickor i t ex hörnsammanfogningar på bågen/karmen eller vid fönsterblecket med plastisk tätmassa.
- Rengör ytan med Timberex Bio-C blandat 100ml/5 lit. vatten. (lätt smutsad yta) 250ml/5 lit. vatten (hårt smutsad yta)
- Låt torka helt innan behandlingen påbörjas.
- Rör om noga i burken och applicera ett tunt lager Thixo i träets fiberriktning med valt verktyg.
- Låt torka ca. 24 timmar i 20°C (och Rf 50% inomhus).
Vid behov, beroende på utsatthet av väder och vind kan ytterligare ett lager krävas.
Applicera då på samma vis.

Fönster och skjutdörrar i ek / iroko

Det går inte att ange ett exakt underhållsintervall, underhållsbehovet är helt avhängigt av påverkansgraden från sol, vind och vatten med mera – när ytan känns torr är det dags för oljning. En rekommendation är att se över ytan en-två gånger årligen och sätta in underhållsåtgärder snarast, där det bedöms nödvändigt.

Vid leverans har fönstret oljats till mättnad två gånger på fabrik, därefter skall en första efterbehandling med 1-2 strykningar utföras inom en månad efter fönstrets montering. Ytorna skall därefter oljas minst vår och höst de första tre åren, varefter ytorna synas regelbundet och oljas endast vid behov.

1. Tvätta ytan med ett mildt rengöringsmedel och skölj väl.
2. Låt konstruktionen torka så att ingen fukt finns kvar.
3. Slipa bort grånat trä.
4. Slipa lätt på de intakta ytor som kommer att oljas igen.
5. Behandla med icke filmbildande olja för utomhusbruk. Följ noga anvisningarna på förpackningen.

Använd transparent ädelträolja av god kvalitet. Det är viktigt att stryka av överflödiga olja, så att ett tjockt oljeskikt ej bildas på träet.

Om viss grånad, träresning eller svarta fläckar uppkommer har underhållet blivit eftersatt.

Ek som inte underhålls får efter en tid svarta fläckar. Dessa kan uppträda ganska fort i utomhusmiljö. I miljöer med höga halter av metallföroreningar i luften påskyndas processen och eken kan redan efter någon månad ha omfattande fläckar. Underhåll kan aldrig helt förebygga att fläckar uppstår, men trä som inte underhålls blir svartare och grånar fortare.

Mindre sprickor uppträder vanligtvis då ek och iroko är livliga träslag. Dessa sprickor har en marginell effekt på materialets styrka och livslängd.

Trösklar / Iroko

Våra trösklar/bottenstycken mot golv är tillverkade i träslaget iroko, oavsett material och ytbehandling på fönsterpartiet i övrigt.

Underhållet är detsamma som för ek / iroko ovan.

Glas

Vid rengöring av glaset skall endast mjuka verktyg användas – exempelvis tygtrasor, tvättsvampar och gummiskrapor. Använd aldrig stålskrapa!

Lämpligt rengöringsmedel är vanligt diskmedel.

Använd aldrig slipande rengöringsmedel, pulverbaserade rengöringsmedel, skurpulver eller andra starka material. Man ska heller inte använda rengöringsmedel innehållandes fluorväte- eller fosforsyror eftersom dessa verkar korrosivt på glas.

Undvik att putsa fönster när det är för varmt eller i direkt solljus – då det torkar för snabbt och ränder kan uppkomma.

Observera också att termiskt härdat glas är mer repkänsligt än vanligt floatglas, då dessa kan ha så kallade "pick-ups" – mikroskopiska förhöjningar i ytan som uppkommer naturligt vid uppvärmningen under härdprocessen. När man rengör en termiskt härdad glasruta är det därför viktigt att man inte använder en metod som "hugger loss" dessa partiklar och därigenom orsakar repning.

Gällande kvalitetsbedömning av glas följer vi Planglasföreningens riktlinjer:

www.svenskplanglas.se/wp-content/uploads/2020/01/Riktlinjer-för-kvalitetsbedömning-och-reklamationshantering-av-planglas-november-2016.pdf

Beslag

Rörliga delar skall smörjas varje år med en tunn olja, exempelvis symaskinsolja.

Tätningsslister

Tätningsslister skall hållas hela och rena – rengörs med en fuktig trasa. Skadade lister skall bytas omgående.

Övrigt

I övrigt hänvisar vi till TMF:s folder för projektering, montage, skötsel och underhåll:

www.tmf.se/imagevault/publishedmedia/dxhzhnfd2xo3uauo02y1/fonsterdorrar-montageunderhall.pdf?download=0